Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
10 augustus 2023

Onze referentie
IENW/BSK-2023/224101

Opgesteld door
Bestuurskern
Directie DLCE
Afval & Recycling

Beslistermijn
4 september 2023

Bijlage(n)
3

Aan Staatssecretaris

nota

BNC-fiche voorstel Verordening circulaire voertuigen

Aanleiding

Op 13 juli 2023 publiceerde de Europese Commissie een voorstel voor een Verordening over circulaire (motor)voertuigen. Op 5 september 2023 wordt het BNC-fiche over dit voorstel behandeld in het interdepartementale BNC-overleg. In deze nota ontvangt u een korte beschrijving van de inhoud van het voorstel met een appreciatie en een samengevat voorgesteld kabinetsstandpunt. Hierbij leg ik het conceptfiche aan u voor.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd uiterlijk 4 september akkoord te gaan met de inhoud van het bijgevoegde BNC-fiche vanwege agendering in de BNC, zodat dit fiche in de Ministerraad van 15 september behandeld kan worden.

Kernpunten

Het voorstel dient als vervanging voor de huidige Autowrakkenrichtlijn uit 2000 en de Richtlijn typegoedkeuring voertuigen uit 2005. Het doel van het voorstel is om ontwerpeisen en afvalbeheer van voertuigen met elkaar in lijn te brengen en tegelijkertijd het functioneren van de interne markt te verbeteren. Om dit te realiseren zet de Commissie in op het stellen van ontwerpeisen aan de herbruikbaarheid en recyclebaarheid van voertuigen en onderdelen, aan het toepassen van recyclaat en aan het demontabel maken van voertuigen. Daarnaast zet het voorstel in op het verbreden van de scope van de autowrakken- en 3R Richtlijn: behalve personenauto's en lichte vrachtwagens ook bepaalde categorieën motorvoertuigen en zware vrachtwagens, bussen en aanhangwagens. De vereisten voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid en afvalbeheer worden geharmoniseerd in de EU. De Commissie zet daarnaast in op het strenger reguleren van de export van gebruikte voertuigen naar derde landen.

De beoordeling van het voorstel, evenals de subsidiariteit en proportionaliteit, is in algemene zin positief. De gekozen benadering van de Commissie is grotendeels in lijn met het kabinetsbeleid, waardoor op de hoofdlijnen met het voorstel ingestemd kan worden. Op een aantal onderdelen heeft Nederland vragen en aanmerkingen. Zo zal Nederland zich inzetten voor minder uitzonderingen voor voertuigen binnen de bredere scope. Ook zal Nederland aandacht vragen voor meer specifieke doelstellingen voor hergebruik, voor scherpere voorwaarden voor

export van gebruikte voertuigen naar derde landen en inzetten op zo kort mogelijke termijnen voor het invoeren van de maatregelen.

Krachtenveld
Het is nog te vroeg om een gedetailleerde inschatting te geven van het krachtenveld onder lidstaten. Over de positie van het Europees Parlement is ook nog niets bekend. De producentenorganisatie voor auto's (ARN) is gematigd positief over het voorstel maar heeft nog wel een aantal vragen rond de uitvoering van het afvalbeheer. Het ministerie zal waar nodig en mogelijk de inbreng van ARN meewegen in het vervolgproces.

Toelichting
De omzetting van de twee genoemde richtlijnen naar een verordening wordt in het BNC fiche positief beoordeeld. Al geruime tijd pleit het kabinet voor een stevigere basis voor Europese regelgeving voor harmonisatie van de voorwaarden voor het afvalbeheer van auto's en andere voertuigen. Dit kan worden bereikt door verduurzaming van alle fasen in de levenscyclus van voertuigen via eisen aan ontwerp en maatregelen ten behoeve van hergebruik van componenten en materialen.

Het voorliggende BNC-fiche is afgestemd met HBJZ en met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, het ministerie van Buitenlandse Zaken en het ministerie van Financiën, alsmede met de uitvoering- en handhavingsorganisaties Dienst Wegverkeer (RDW), Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), Rijkswaterstaat en de Douane.

Politieke context
Het voorstel behandelt verschillende beleidsthema's die politiek in de belangstelling staan. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de export van gebruikte auto's naar derde landen en het verminderen van de afhankelijkheid van derde landen aangaande kritieke grondstoffen. Deze verordening biedt de mogelijkheid om deze zaken Europees geharmoniseerd aan te pakken. Hoewel dit de opties voor specifiek nationaal beleid inperkt heeft het aanzienlijke voordelen voor de impact en het gelijke speelveld binnen de interne markt.

Financiële/juridische overwegingen
Verordeningen zijn direct toepasbaar en hoeven niet in nationale wet- en regelgeving te worden omgezet. Echter zal er wel een wijziging en/of intrekking van (bepalingen in) nationale regelingen nodig zijn om nationale wet- en regelgeving in lijn te brengen met de verordening. Daarnaast bevat het voorstel diverse uitvoeringsverplichtingen voor de lidstaten. Naar verwachting zal dit enige toename van de benodigde uitvoerings- en handhavingscapaciteit betekenen bij Rijkswaterstaat en de Inspectie Leefomgeving en Transport. Omdat veel voorstellen over de handhaving en uitvoering nog moeten worden uitgewerkt, kan hier nu nog geen goede inschatting van worden gemaakt.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Bijlagen

Datum
10 augustus 2023

Onze referentie
IENW/BSK-2023/224101

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir.Internationaal
Afval & Recycling

Bijlage(n)
3

Volgnummer	Naam	Informatie
1	BNC-fiche Verordening circulaire voertuigen	Dit BNC-fiche geeft het kabinetsstandpunt over het Commissievoorstel weer.
2	Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on circularity requirements for vehicle design and on management of end-of-life vehicles, amending Regulations (EU) 2018/858 and 2019/1020 and repealing Directives 2000/53/EC.	Voorstel van de Europese Commissie voor een Verordening circulaire voertuigen (NL-tekst is nog niet beschikbaar).
3	Annexes to the proposal	Bijlagen bij het Commissievoorstel (NL-tekst is nog niet beschikbaar).